

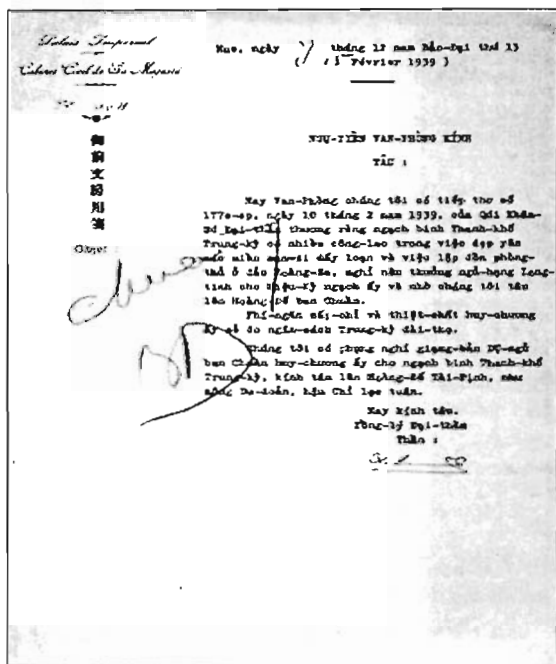
TỜ CHÂU BẢN THỜI BẢO ĐẠI KHẮNG ĐỊNH HOÀNG SA THUỘC CHỦ QUYỀN VIỆT NAM

PHAN THUẬN AN*

Về chủ quyền của Việt Nam đối với đảo Hoàng Sa, trước đó chưa có công trình biên khảo nào đầy đủ, kỹ lưỡng, công phu và nghiêm túc bằng chuỗi bài của một số nhà nghiên cứu đăng trên Tập san Sử Địa số 29 mang nội dung “Đặc khảo về Hoàng Sa và Trường Sa” (dày hơn 350 trang) xuất bản tại Sài Gòn đầu năm 1975. Trong đó các tác giả đã trưng dẫn khoảng 100 tư liệu sử sách báo chí bằng chữ Hán, chữ Pháp, chữ Anh, chữ Việt được viết từ thời Lê (1630) đến thời Việt Nam Cộng hòa ở miền Nam (1974).

Mới đây chúng tôi phát hiện một tờ châu bản có chữ ký của vua Bảo Đại (1926-1945) mà một phần trong đó mang nội dung liên quan đến chủ quyền của Nam triều đối với quần đảo Hoàng Sa.

Vào đầu triều Nguyễn, “châu bản” là loại văn thư chữ Hán viết trên giấy, nói về mặt công việc hay một công lệnh nào đó của

triều đình, do các quan ở văn phòng nhà vua soạn thảo và dâng lên vua duyệt khấn. Sau khi xem xét nội dung văn bản, nhà vua cho ý kiến của mình, hoặc đồng ý, hoặc bác bỏ, hoặc sửa chữa một số chi tiết trong đó bằng cách dùng bút phê ngay trên văn bản.

*Huế

Nhưng mực của vua dùng để phê ở đây phải là mực màu đỏ (châu), cho nên ý kiến của vua được gọi là “châu phê” và văn bản đã được vua phê duyệt gọi là “châu bản”. Ngay sau đó, văn kiện này được các nhân viên của văn phòng nhà vua sao chép ra để gửi đi thi hành. Còn bản chính được lưu trữ ở tòa nhà Đông Các, tức là thư viện của hoàng gia trong Tử Cấm thành.

Về bộ phận văn phòng làm việc bên cạnh nhà vua, từ thời Minh Mạng gọi là “nội các”, đến thời Bảo Đại đổi tên là “ngự tiền văn phòng”. Các vua trước kia đều phê duyệt bằng chữ Hán với bút lông chấm mực son. Đến thời Bảo Đại, các châu bản được đánh máy bằng tiếng Việt hoặc tiếng Pháp và nhà vua thường phê chuẩn bằng tiếng Việt với chữ “Chuẩn y” (nghĩa là đồng ý cho thi hành) và ký tắt hai chữ BD (nghĩa là Bảo Đại) bằng bút chì màu đỏ ở ngay dưới chữ “Chuẩn”.

Chúng tôi may mắn sưu tầm được một tờ châu bản có hình thức chữ nghĩa như thể trên một mặt của tờ giấy cỡ 21,5x31cm. Vì đây là một văn bản tương đối ngắn gọn nên chúng tôi xin chép lại nguyên văn phần nội dung chính của nó như sau:

“Huế, ngày 27 tháng 12 năm Bảo Đại thứ 13

(15 Février 1939)

Ngự tiền văn phòng kính tâu:

Nay văn phòng chúng tôi có tiếp thư số 177s-sp, ngày 10 tháng 2 năm 1939 của quý khâm sứ đại thần thương rằng ngạch binh thanh khố Trung kỳ có nhiều công lao trong việc dẹp yên các miền man di đầy loạn và việc lập đồn phòng thủ ở đảo Hoàng Sa, nghĩ nên thưởng ngũ hạng Long tinh cho hiệu kỳ ngạch ấy và nhờ chúng tôi tâu lên hoàng đế ban chuẩn. Phí ngân cấp chỉ và thiết chất huy chương ấy sẽ do ngân sách Trung kỳ đài thọ.

Chúng tôi có phụng nghĩ dạng bản dụ ngũ ban chuẩn huy chương ấy cho ngạch binh thanh khố Trung Kỳ, kính tâu lên hoàng đế tâu định, như mong du đoãn, hậu chỉ lực tuân.

Nay kính tâu.

Tổng lý đại thần,

Thần:

(ký tên: Phạm Quỳnh)

Bên lề trái của văn bản, nhà vua có phê chữ “Chuẩn y” và ký tắt hai chữ BD (Bảo Đại).

Trong tờ “tấu” vừa nêu, tác giả của nó có dùng một số từ Hán Việt khó hiểu, nhưng có thể tóm tắt nội dung chính như sau:

Vào ngày 10-2-1939, Tòa khâm sứ Trung kỳ có đề nghị Nam triều nên thưởng huy chương Long tinh hạng Năm cho đơn vị lính khố xanh ở Trung Kỳ, vì họ đã có công trong việc dẹp loạn “man di” ở miền núi và có công trong “việc lập đồn phòng thủ ở đảo Hoàng Sa”. Đến ngày 15-2-1939, Tổng lý ngự tiền văn phòng Phạm Quỳnh dâng lên hoàng đế Bảo Đại tờ “Tấu” xin nhà vua duyệt y và nhà vua đã phê “Chuẩn y” (đồng ý cho thi hành). Còn chi phí về thưởng cấp huy chương thì do ngân sách của Tòa khâm sứ Trung Kỳ đài thọ.

Như thế là mọi việc đều đã diễn ra một cách suôn sẻ theo nguyên tắc hành chính bấy giờ.

Trên đây là tờ châu bản gốc mà chúng tôi sưu tầm được. Nó quý ở chỗ đây là bản chính (chứ không phải bản sao), và quý nhất là nội dung của tờ châu bản này một lần nữa khẳng định rằng mãi cho đến trước khi Chiến tranh thế giới lần 2 xảy ra trên Thái Bình Dương, quần đảo Hoàng Sa vẫn còn thuộc về chủ quyền của Việt Nam, mặc dù đất nước bấy giờ đang ở dưới sự bảo hộ của Pháp.